

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— Z Wiednia d. 21. Lutego. —

N. Pan raczył najłaskawiej przesłać następujący list gabinetowy do swego nadwornego Kanclerza Węgierskiego :

»Kochany Xiążę Kohary!«

»Z żalem dowiedziałem się o śmierci Moiego Węgierskiego Wice-Kanclerza de Szögyényi. Oznajmisz W. Panu wdowie po nim pozostałej Moją szczery udział losu iaki ją dotknął, z tym dodatkiem, iż iey naznaczam roczną pensyę dwatysiące ZR., o czem W. Pan Moiej nadwornej Kancelerze przesłesz potrzebną wiadomość.«

»W Wiedniu d. 10. Lutego 1826.«

»Franciszek. m. p.«

Oto jest Mowa Arcybiskupa Kaloczy, iako Mowcy Deputacyi, wysłanej do Wiednia przez zgromadzone Stany Królestwa Węgierskiego na Sejm w Preszburgu dla powinszowania NN. Cesarstwu z powodu urodzin przypadających, miana w języku łacińskim w d. 11. na danem przez N. Cesarza teyże Deputacyi w słuchaniu.

»Wasza C. K. Apostolska Mość!«

»Panie najłaskawszy!«

»Za rozkazem Waszey Ces. Mości zgromadzone na Sejm w Preszburgu Stany Królestwa Węgierskiego i krajów z témże połączonych, życzyły sobie w uroczystość urodzin W. C. Mości, dnia iutrzeńskiego przypadających, a z tą wielkiego święta dla całej Monarchii, złożyć u podnóżka tronu W. C. Mości razem i poiedynczo swe gorące życzenia z miłością dziecka ku oycu.«

»Ponieważ to stać się nie mogło. zatem wybrały nas z pośród grona swojego, abyśmy przed tron W. C. K. Mości poniesli ich szczere i pełne uszanowania życzenie. Racz W. C. K. Mość dozwolić łaskawie, abyśmy tak imieniem naszych mocodawców, iakoteż z własnego serca, nie to, czego W. C. K. Mość godziłem iestes (bo temu słabe siły nasze niewydaleją) lecz to, co szczerze myślemy, wylać mogli na łono oycowskie W. C. K. Mości.«

»Tak zaszczytne dla nas poselstwo do W. C. K. Mości przypada właśnie w czasie, w którym postronne narody dowiedzieć się powinny, iak scisły, czuły, nie do rozwiązania węzeł istniejący między Królem i Królestwem Węgierskiem. Niemnoże być W. C. K. Mości tak iak niegodnymi farbami oszczercy naszego inienia i Konstytucyi, wystawili tak wierny W. C. K. Mości naród Węgierski. Ci to nienawiśni ludzie i nieprzyjaciele wszelkiego prawego panowania, porządku, spokojności i wszelkiej od Boga ustanowionej Władzy, odważają się rozsiewać w publiczności i w swych pismach umieszczając rzeczy, przez które nasza starodawna zwyczajem tylu wieków uświęcona Konstytucya na nayhaniebniejsze szyderstwo iest wystawiona, nasza niezłomna wierność ku uświęconej i ukochanej osobie W. C. K. Mości nie tylko poddana wątpliwości, lecz także narodowi naszemu przypisywany iest zły sposób myślenia, na co się wdrygamy, a przez to w oczach wszystkich ludów ziemi naycięższa dotknęta nas krzywda.«

»Niechay owi bezwstydni potwarcy staną tutaj; niechay widzą nas, iak wiele innych szczerą miłością przepelnionych poddanych i dzieci, około Tronu swego najłaskawszego Monarchy i Ojca zgromadzonych; niechay z oblicza naszego, oczów i jestów czytają owę z wielką uległością połączoną, niezłomną wierność, przychylność i uczczenie, które od dzieciństwa zwykło nam być właściwe ku naszym Monarchom; niechay widzą, iak prawda, że każde szczęście i dobro, które W. C. K. Mość spotyka, uważamy w części za nasze i równie każdą niepomyślność, zmartwienie W. C. K. Mości tak mocno, iakby nas samych dotknęły, czuiemy; niechay nakoniec poznają, ile prawdziwemi i ważnemi były słowa W. C. K. Mości, w Mowie przy otworzeniu terazniejszego Seymu: »że Wy Węgrzyni, oddalając od siebie »owego zgubnego ducha, który wiele krajów Europy w naywiększe nieszczęścia pograżył, przez »przychylność do swojej starodawnej Konstytucyi i »staw odnieśliście świetne zwycięztwo.«

»Racz W. C. K. Mość od Narodu Węgierskiego teraz na Sejm zgromadzonego, który tak myśli i dopóki kropli krwi w iego żyłach będzie, niezłomnym zostanie, przez nas Deputowanych, nayuniżeńsze, ale oraz czułe życzenia przyjąć z

powodu iutrzeńszych urodzin, które da Bóg iutro obchodzić będziemy.»

»Lecz czegoż W. C. K. Mości mamy życzyć? Szczęśliwych czasów, długiego życia, chwalebne go panowania, miłości i przychylności Twoich ludów, zwycięstwa nad Twoimi nieprzyjaciół, iezli tak dobry Monarcha może mieć nieprzyjaciół? — Te i tym podobne błogostawieństwa iako sa przedmiotem naszych życzeń, gdy jest mowa o W. C. K. Mości, możesz ich W. C. K. Mość, iak dalece służą ku chwale Boga, według przekazania boskiego sprawiedliwym, w nayspewniejszey oczekiwać nadziei. »Kto mieszka w spomożeniu »nayszyzszego, w obronie Boga niebieskiego będzie przebywał.« Tak mowi Duch Ś. przez Król. Proroka o sprawiedliwych.»

»Ktożby mógł wątpić, że W. C. K. Mość przy wspomozeniu Nayszyzszego byłeś w obronie Boga niebieskiego, gdy rzuci wzrokiem, iak zdarzenia o-wych lat smutnych, prawie upadkiem Monarchii zagrażające, zmieniły się w owe szczęśliwe i chwalebne panowanie, przy którym nietylko my nayszyzsi poddani, lecz cała Europa W. C. K. Mości podziwia się, czci i uwielbia! Zaiste zmiana ta z prawicy nayszyzszego, mowi iasno i wyraźnie, iż to boska była ręka, która W. C. K. Mość zawsze broniła, prowadziła, ochraniała i uświetniła i okaziła; że na W. C. K. Mości spełniło się to co o wyżey namienionym psalmie powiedziano o sprawiedliwych. »Bóg rzekazał aniołom tobie, aby »cię na wszystkich twoich drogach strzegli, no-»sić cię będą na rękach.« Jako i to: »czy ty-»siąc padnie po boku twoim a dziesięć tysięcy po twéy prawéy stronie, a ku tobie się nieprzybliży.«

»Tey boskiej opieki, przy której W. C. K. Mość wszystkiego dobra doznawać będziesz życzymy wraz z naszymi mocodawcami W. C. K. Mości z całego serca i duszy. Aby W. C. K. Mość w szczęściu i przeciwnościach wspierała! Takim sposobem będziesz W. C. K. Mość nosił ieszcze długi przeciąg lat koronę, której W. C. K. Mość tyle godzien (a o co tyle milio-nów oycowskiemu W. C. K. Mości berła podległych poddanych codziennie gorące modły zanosi do nieba) ku chwale Bożey, W. C. K. Mości i Jego berła poddanych ludów czasowey i wiecz-néy szczęśliwości.«

»Polecamy nas i naszych mocodawców nayszyzszym Król. względem i łasce i zostawamy do zgonu z uległością należną poddanym.«

N. Cesarz Jegomość i Król dał podobnież w ięzyku łacińskim następującą odpowiedz:

»Z radośnem uczuciem przyymuiemy powin-

szowanie złożone Nam przez Deputacją Stanów Królestwa na Seymu zgromadzonych.«

»Z roskoszą, atoli bez podziwienia, słysze-liśmy wyraz niechęci, iaką przeięte są unysły wiernych Stanów Naszego Królestwa Węgierskie-go, na niektóre złemyślących sądy, tychże samych Stanów dotyczące się, i na nadziei przez tych-że z zuchwałością oczekiwane. Atoli na pocie-chę Stanów zapewniamy ie, że usiłowania takich ludzi pokrywamy zasłoną wzgardy, na iaką zasłu-żyli. Nasz lud Węgierski zna swojego Króla; a my ten lud, który podlega naszemu berłu, u-niemy podług iego wartości cenić.«

»W rzetelnych życzeniach Stanów mamy stałe zaufanie; i to zaufanie powoduie nami do-dać słow kilka, które Deputacyia poniesie swoim mocodawcom.«

»Dobro publiczne wymagało po w szyskie cza-szy szczególniey zaś w dniach naszych, aby mię-dzy Monarchą i iego ludem nie tylko zupełna jedność i wzajemne zaufanie panowała, lecz by te w oczach wszystkich były iawne i niewątpliwe.«

»Z radością serca zgromadziliśmy zeszyty ie-sieni Stany Państwa około Naszego Królewskiego Tronu. W iakiem mocném zaufaniu rozpoczęliś my Seym, dowodzi dostatecznie każde słowo, które wyrzekliśmy do Stanów przy oddaniu im Naszych łaskawych Król. propozycyy. Słusznie i sprawiedliwie mieliśmy pewną nadzieię, że Sta-ny Królestwa dawno już pożądaną sposobność uchwycą, aby swoią czynność pod opieką Na-szego trzydziestoczteroletniego doświadczenia z ognistym zapałem i żywym pragnieniem wszyst-kim tym poświęciły się przedmiotom, iako potrzeb-nym ku prawdziwemu pożytkowi Królestwa i rzeczy powszechnéy.«

»Czyli dotąd odbyte narady, i onych skutek, temu zamiarowi, Naszym życzeniom, i Naszym nadzieiom odpowiedziały? rozpoznać to zosta-wuiemy własnemu Stanów sądowi. Oyciec ma prawo takie zapytanie uczynić dzieciom swoim.«

»Spodziewamy się i oczekuiemy, że te słowa z szczerego Naszego serca wyptywające, tam gdzie mają obiawić się swoię, niechybią celu iaki zamierzył sobie Nasz życzliwy unysł. Wyrzekliś-my te słowa, ponieważ nie chcemy, abyśmy i w nayspewniejszey rzeczy, tak Nam samym, iako też Na-szemu Królestwu mieli coś do zarzucenia.«

»Tymczasem zapewniamy Deputacją o Na-szych oycowskich i Królewskich względach i łasce.«

(Mowę Arcybiskupa Kaloczy do N. Cesarzowey i Królowey, i N. Pani odpowiedz do następują-cego numeru odkładamy.)

C. K. nadzwyczajny Poseł i pełnomocny Minister Césarza Jegomości na Ces. Rossyyskim Dworze Hrabia Lebzeltern miał zaszczyt wręczyć ozdoby W. Krzyża orderu S. Szczepana Cesarzowi Mikotałowi na umyślném do tego posłuchaniu.

N. Pan przełożone Sobie przez C. K. najwyższy Nadworny Policyi i Cenzury Urząd, nowe dzieło C. K. Rady i Dyrektora Archiwum powszechné Kamery nadwornéy, Jana Jerzego Megerle de Mühlfeld, pod tytułem: »Pamiętnik Austriackiego Cesarstwa, czyli: Książka kieszenkowa dla przypomnienia sobie najważniejszych zdarzeń oyczystych, od d. 1. Marca 1792 aż do końca osmnastego wieku; w Wiedniu 1825, w składzie u J. P. Sollingera«, raczył nie tylko łaskawie przyjąć, ale postanowieniem Swoim z d. 12go Stycznia 1826 rozkazał, aby autorowi za jego pozytywne usiłowanie, miłość i znościomość rzeczy oyczystych, Jego najwyższe upodobanie oznajmione zostało.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Wielka Brytania i Irlandya.

P. Hume doniósł w d. 3. Lut. Izbie Wyższéy, iż w przyszły Wtorek (7. Lut.) uczyni wniosek do przełożenia urzędów bez zatrudnienia (*sine-cure*) i pensy; Lord Kanclerz oświadczył, iż nie będzie przeciwko temu, chociaż tego iest zdania, że ten wniosek z powodu nieobecności Ministra Woyny powinien być odłożony. Kanclerz Skarbowy rzekł oraz, iż w przyszły Piątek (10.) tego, co się dotyczy banku, całego listowania między tymże a Rządem i t. d. udzieli Izbie.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy d. 17. Lutego. —

Wypis z Protokołu Sekretaryjatu Stanu Królestwa Polskiego:

Z Bożey Łaski

M y M i k o ł a y I.

Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski
etc. etc. etc.

W wykonaniu artykułu 199 Prawa o ustanowieniu Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, na ostatniém posiedzeniu Seymowém uchwalonego, względem wskazania prawideł przy uregulowaniu hipoteki dóbr Narodowych, temuż Towarzystwu zastawić się mających;

Na przedstawienie Kommissyi Rządowéy Sprawiedliwości i Kommissyi Rządowéy Przychodów i Skarbu;

Po wysłuchaniu zdań Ogólnego Zgromadzenia Naszéy Rady Stanu; postanowiliśmy i staliśmy, co następuje:

Art. 1. Dobra Narodowe w oddzielném postanowieniu Naszém, pod dniem dzisiejszym wydaném, wyszczególnione; z któremi Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu wniydzie do Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, mieć będą urządzoną hypotekę.

Art. 2. Regulacya hipoteki dóbr w mowie będących, w miarę żądania Kommissyi Rządowéy Przychodów i Skarbu, przedsięwzięta zostanie przez Trybunał względem położenia każdych z osobna Dóbr właściwy, który zarząd wywołanie dóbr uregulować się mających, wraz z wyszczególnionemi przyległościami, wyznaczając termin trzechmiesięczny prekluzyyny.

Art. 3. Celem ustalenia własności dóbr ze strony Skarbu publicznego, delegowany od Kommissyi Rządowéy Przychodów i Skarbu, złoży do zbioru dokumentów każdéy księgi wieczystéy, szczególne upoważnienie onemuż od téżé Kommissyi dane, tudzież w kopiach wierzytelnych, obecne postanowienie, oraz postanowienie Nasze w artykule pierwszym powołane. Z mocy takowego zbioru dokumentów, uregulowanie hipoteki nastąpi.

Ktokolwiek sądziłby mieć prawo do własności dóbr, przez Skarb do regulacyi hipoteczných podanych, lub jakie prawo rzeczowe, ściągające się do tychże dóbr, może i powinien się zgłosić w czasie oznaczonym przez Trybunał, z zachowaniem form Prawem Seymowém hipoteczném z roku 1818 wskazanych, oraz pod prekluzyją, temże prawem przepisaną.

Art. 4. Żadne reklamacye przeciw inkamercyacji dóbr, na mocy urzędów, jakie nastąpiły za Rządu Pruskiego, Austriackiego, oraz na mocy prawa na Seymie Xięztwa Warszawskiego d. 23. Grudnia 1811 roku uchwalonego, aniteż kompetencye do hipoteki przyjętemi nie będą i rozpoznawaniu Sądowemu nie ulegają. Niemiędzy, żadne inne pretensye prócz wymienionych w artykule 3. do hipoteki przyjmowanemi być nie mają.

Art. 5. Czynność rozpoznania i zatwierdzenia aktów regulacyi, ma być ukończoną naydalej w dniach czternastu, od upłynienia terminu prekluzyynego przez Trybunał oznaczonego.

Art. 6. Odwołanie się od decyzji Wydziału hipotecznego do Sądu Appellacyjnego, służyć będzie stronom do dni trzydziestu, rachniąc od dnia upłynionego terminu prekluzyynego przez Trybunał oznaczonego.

Art. 7. Strona odwołująca się od decyzji, obowiązana będzie appellacyją w przeciągu czasu do téy założenia dozwolonego, w księdze wieczystéy obiawić: jeżeli zaś to nie nastąpiło, decyzya ta będzie uważaną za prawomocną wzglę-

dem aktów po upłynieniu tego terminu w księdze zawartych i do niej wniesionych.

Art. 8. W instancji appellacyoney zachowane będą przepisy summarycznego postępowania. Strona zyskująca wyrok, winna tenże wręczyć przeciwny stronie, nim go wniesie do hypoteki.

Art. 9. Po uregulowaniu hypoteki, oprócz zaciągnięcia listów zastawnych, Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu nie jest mocną bez Naszego zezwolenia, obciążać hypotecznie dóbr, o których mowa, żadnym innym ciężarem. Pretensyie trzecich osób, z którymi też osoby z mocy artykułu 3. niniejszego postanowienia w czasie regulacyi zgłosić się mogły, a które dla ich niezgłoszenia się przekładowane zostały, nie mogą po nastąpieniu prekluzyi do hypoteki szczególnych dóbr, do który się ściągają, inaczej być wnoszonymi, tylko z warunkiem i skutkami w artykule 154 Prawa Seymowego o hypotekach z roku 1818 przepisaniem, a żadne inne pretensyie do Skarbu z iakiegobądź tytułu pochodzące, do hypoteki dóbr Narodowych wcale wnoszonymi być nie mogą.

Art. 10. Wskazawszy, w dopełnieniu artykułu 199 Prawa o ustanowieniu Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego, prawidła względem uregulowania hypoteki dóbr Narodowych, mieć chcemy, aby wszelkie inne przepisy hypoteczne względem tychże dóbr zachowane były.

Art. 11. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczonem być ma, Kommissyiom Rządowym w czem, do której należy, polecamy.

Dań w Petersburgu dnia 12/24. Stycznia roku Pańskiego 1826, a Panowania Naszego pierwszego.

(Podp.) Mikołaj.

Minister Prezydujący w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu:

(podp.) X. X. Lubecki.

Rossyia.

— Z Petersburga d. 19. Stycznia v. s. —

Dnia 17. b. m. Hrabia Lebzelttern, Poseł Austriacki, miał zaszczyt być przypuszczonym do posłuchania u N. Césarza Jnci, tudzież u NN. Césarzowych, i złożył nowe listy wierzytelne N. Césarzowi Jnci. — Wice-Hrabia St. Priest, Poseł Francuzki przy Dworze Pruskim, tudzież Xiążę Löwenstein-Werthheim, Jenerał Adjutant N. Króla Jnci Bawrskiego, mieli posłuchanie pożegnania.

Rozkazem dziennym z d. 15. b. m. N. Césarz Jncé raczył oświadczyć zupełną swą wdzięcz-

ność J. C. M. W. Xięciu Michałowi, tudzież zadowolnienie swoje Jenerałowi Adjutantowi Sukhozanet, Szełowi artyleryi korpusu gwardyi, niemnię wszystkich Oficerom bateryi artyleryi lekkiey gwardyi, za wyborną postawę, iaką N. Césarz Jncé znalazł przy odbyciu przeglądu tychże pułków.

Rozkazem dziennym z d. 16. b. m. N. Césarz Jncé oświadczyć raczył wdzięczność Swą, za gorliwość i pomysłny skutek usiłowań Jenerałom-Porucznikom Rothowi I., dowódcy 3go korpusu piechoty, i Rudigerowi I., szełowi 3ciey dywizyi huzarów, tudzież Jenerałom-Majorom Tychanowskiemu, dowódcy 9tęy dywizyi piechoty, i Baronowi Geismar, dowódcy zgięy brygady 3ciey dywizyi huzarów, niemnię wszystkim Oficerom woysk użytych do poskromienia buntowników pułku piechoty Czerniechowskiego, iako to : pułkom huzarów Xięcia Oranii, Alexandryiskiemu i Maryampolskiemu; pułkom piechoty: Kremenszuckiemu, 17 strzelców, zgięy kompanii lekkiey i 5tęy kompanii konney, 9tęy brygady artyleryi; wreszcie pierwszży kompanii grenadierów pułku piechoty Czerniechowskiego. Prócz tego każdy żołnierz i podoficer z powyżey wymienionych pułków, otrzymał gratyfikacyą po dwa ruble, dwa funty mięsa i dwie czarki wódki.

Ukazem z d. 28. Grudnia r. z., Adjutant J. C. Mości Jenerał Porucznik Goleniszczew-Rutuzów, Gubernator Jeneralny woyskowy Petersburga, mianowany został Członkiem Rady Państwa.

N. Césarz Jncé przesłał pod d. 26. Grudnia r. z. Senatowi Rządzącemu Ukaz następujący:

»Na znak należnych względów zasługom zmarłego Jenerała piechoty Hrabiego Mitoradowicza, który śmiercią przypieczętował poświęcenie swe bez granic Tronowi i Oyczyźnie, i w chęci uczczenia iego pamięci, udzielamy z funduszów Państwa pensyą dziesięciu tysięcy rubli, iego siostrze Maryi, wdowie po rzeczywistym Radcy Stanu Storoienkow.«

Hrabia Rudolf Tyzenhauz, Członek Kommissyi funduszów Szkół Wileńskich, mianowany został Kamerjunkerem Dworu J. C. Mości.

Naywyżey ustanowiony Komitet tajny z woli J. C. Mości ogłasza, iż szlachcie Somow, uwięziony przez podeyrzenie o współnictwo ze spiskowemi, z liczby których z wielu w ścisłych był związkach, po wysłedzeniu Komitetu okazał się nie tylko zupełnie nienależącym do spisku, który miał na celu zburzyć terażniejszy kształt Rządu Państwa Rossyi, ale i na placu Piotra W. w czasie zaburzenia d. 14. Grudnia wcale się nie znajdował.